

Ročník XXXXII. |

JANUÁR

2018 |

Cena **0,40** €

NITRA

KULTÚRNO - SPOLOČENSKÝ MESAČNÍK

Šťastný nový rok 2018

Vážení a milí spoluobčania, prežívame prvé hodiny nového roka, podávame si ruky s priateľmi a známymi a vyslovujeme želania do nového roka, do ktorého sme práve vstúpili. Na prahu nového roka vám, milí Nitranania, želám, aby vám rok 2018 priniesol vela zdravia, šťastia, rodinnej pohody a pracovných úspechov.

So želaním do nového roka sa chcem poďakovať všetkým, ktorí sa pričínili o rozvoj a zveladovanie nášho mesta. Moja vďaka patrí poslancom MZ, pracovníkom MsÚ, firmám, inštitúciám, podnikateľom i všetkým občanom.

Rok 2017, ktorý sme prežili v každodenných radoostiach a starostiach, zostane navždy minulosťou a zapíše sa do našich spomienkach. Pre mnohých z nás bol uplynulý rok plný činorodej práce, ktorej plody budú užívať všetci občania mesta i jeho návštevníci.

V uplynulom roku sa mesto Nitra stalo v rámci Slovenska lídrom v koncepte Smart City – inteligentných miest. Začali sme realizovať a prijímať viaceré opatrenia, ktoré nás nasmerujú k zmodernizovaniu a zjednodušeniu pravidiel moderného života v 21. storočí.

Ako prví sme spolupráci s dopravnou spoločnosťou ARRIVA zaviedli systém zdieľaných bicyklov so stanovišťami na 7 miestach, čím sa nám podarilo urobiť krok vpred pre odľahčenie automobilovej dopravy.

Podarilo sa nám zrekonštruovať námestie pred obchodným centrom Lipa, opraviť viaceré mestské ulice i chodníky, či vybudovať nové parkoviská.

V roku 2018 bude Nitra Európskym mestom športu. Udelenie tohto titulu je pre nás povzbude-

ním a motiváciou do ďalšej činnosti. Boli by sme radi, keby sa do aktívneho športovania zapojilo čo najviac občanov. Aj z tohto dôvodu budeme pokračovať v podpore vrcholového, mládežníckeho či rekreačného športu. Zmodernizujeme futbalové štadióny FC Nitra a ČFK na Čermáni, chceme vybudovať viacúčelové haly na Čermáni a na sídlisku Dteľy, obnovíme všetky multifunkčné ihriská zrealizované v uplynulom období v rámci Nityry. Pre cyklistov vybudujeme sedemnásť kilometrov nových trás.

V tomto roku si pripomenieme 770. výročie udelenia mestských výsad. Tento významný dátum pripadá na 2. septembra a pripomenieme si ho viacerými udalosťami a aktivitami.

V novom roku nás čaká množstvo práce. Chcem vás uistiť, že všetky svoje sily a schopnosti budeme naďalej venovať rastu prestíže nášho mesta v rámci Slovenska, ale i v rámci európskeho spoločenstva. Zároveň všetky moje rozhodnutia budem posudzovať predovšetkým s ohľadom na váš šťastný a spokojný život v našom meste.

Jozef Dvonč
primátor mesta Nityry

MESTO NITRA

Primátor: doc. Ing. Jozef Dvonč, CSc.

e-mail: primator@nitra.sk

Zástupca primátora: Ing. Martin Nemky

e-mail: nemky@msunitra.sk

Zástupca primátora: PhDr. Ján Vančo, PhD.

e-mail: vanco@nitra

Prednosta úradu: JUDr. Igor Kršiak

e-mail: krsiak@msunitra.sk

Hlavná kontrolórka: Ing. Darina Keselyová

e-mail: keselyova@msunitra.sk

Stránkové hodiny Mestského úradu v Nitre:

pondelok, utorok, štvrtok:	8.00 - 15.00
streda:	8.00 - 16.45
piatok:	8.00 - 13.45
sobota - iba podateľňa:	8.00 - 12.00

Pokladnica Mestského úradu v Nitre

pondelok, utorok, štvrtok:	8.00 - 15.00
streda:	8.00 - 16.45
piatok:	8.00 - 13.30
sobota - iba podateľňa:	8.00 - 12.00

Nitra sa stala Európskym mestom športu 2018

Mesto Nitra sa stalo Európskym mestom športu pre rok 2018 spolu s inými mestami európskych štátov. Primátor mesta Nitry Jozef Dvonč prevzal v stredu 6. decembra v Bruseli certifikát a vlajku Európskeho mesta športu.

Po prebratí osvedčenia primátor Jozef Dvonč povedal: „Teší nás, že sa práve Nitra stala Európskym mestom športu pre rok 2018. Udelenie titulu je pre naše mesto povzbudením a motiváciou do ďalšej činnosti, nakoľko plánujeme pokračovať vo vytvorení ešte pozitívnejšieho vzťahu verejnosti k športovaniu. Chceme tiež pokračovať vo výstavbe a rekonštrukciách športovísk i vo finančnej podpore pre vrcholový, mládežnícky a rekreačný šport.“

Snahou mesta bude prilákať k športu čo najväčší počet obyvateľov a návštevníkov mesta každej vekovej kategórie. „Mesto chce svojimi aktivitami prilákať aj ľudí, ktorí doteraz nešportovali alebo sa športu venovali zriedka,“ povedal primátor Jozef Dvonč. Projekt nie je založený na dočasnej schéme, a preto bude snahou mesta vytvoriť hlavne pozitívny vzťah k športu spoluprácou so športovými klubmi a verejnosťou pri príprave a organizovaní športových podujatí. Vytvorením systému propagácie športových klubov, športovísk a podujatí prostredníctvom webovej stránky, alebo cez sociálne médiá budú môcť občania ľahšie získať informácie o športe. Tieto môžu využiť k aktívnemu alebo pasívnemu športovaniu. Vytvorený systém sa bude využívať aj po roku 2018. Amba-

sádormi projektu sú Dušan Milo, Marek Kardoš, Ľubomír Moravčík, Tibor Hlavačka, Jozef Husárik, Lukáš Baláži a Peter Varinský. Hlavnou úlohou ambasádorov je šíriť myšlienku Európskeho mesta športu medzi verejnosťou, prilákať občanov k športovaniu, zúčastňovať sa na športových podujatiach, besedách a prednáškach.

V rámci vrcholového športu má Nitra dlhodobovo viaceré významné úspechy. Hokejisti, volejbalisti či futbalisti v

ne na podporu športu 1,8 milióna eur. V tejto sume je započítaná dotácia na činnosť pre jednotlivé kluby, prenájom a správa všetkých športovísk. Mesto sa 80 percentami spolupodieľa na platení energií jednotlivým klubom. Okrem toho prispieva aj na organizá-

mládežníckych a juniorských súťažiach patria medzi elitné kolektívne družstvá, ktoré každoročne získavajú tituly. Nitra sa môže hrdiť olympijskými medailistami - chodcom Matejom Tóthom (Rio, 2016) či bronzovými zápasníkmi vo voľnom štýle Danom Karabínom a Júliusom Strniscom (Moskva, 1980).

Mesto Nitra investuje roč-

ciu rôznych športových akcií.

Proces kandidatúry začal v marci tohto roka, kedy bol na sekretariát ACES Europe zaslaný list deklarujúci snahu kandidovať na titul Európske mesto športu 2018. V septembri t.r. navštívila Nitru hodnotiacia komisia, ktorá dôkladne prezrela a posúdila športovú infraštruktúru.

(SY, AJ)

Priznanie hendikepovanej Kristíny: Nitra nemá bariéry

S benefičnými podujatiami sa za koncom roka roztrhlo vrece. Jedným z výnimočných bol koncert Vianočný dar SPU

výkonov hudobných hostí odnášal aj dobrý pocit zo slov Kristíny Madajovej, telesne hendikepovanej študentky 3.

Folklorný súbor Zobor potešil vtípnymi vianočnými vinšmi.

v utorok 12. decembra v Aule SPU, na ktorom sa okrem ďalších hostí zúčastnil aj primátor nášho mesta Jozef Dvonč. Z koncertu si okrem hodnotných

ročníka študijného programu medzinárodné podnikanie s agrárnymi komoditami FEM SPU, ktorá povedala, že skôr ako si pre svoje štúdium vy-

brala vhodnú vysokú školu, podrobila testu debariérizácie jednotlivé univerzitné mestá.

„Bratislava nepripadala do úvahy vôbec, zato Nitra mi ako vozičkárke vyhovovala po každej stránke,“ pochválila možnosť samostatného pohybu po chodníkoch, prechodoch pre chodcov, či jazde autobusom K. Madajová. Primátorovi Jozefovi Dvončovi sa poďakovala za prístup mesta k zdravotne znevýhodneným ľuďom.

V programe účinkovali spevák Pavol Hammel, herečka DAB Eva Pavlíková, finalisti speváckej súťaže X Factor Daria Pogrebniak a Valenty Stoliarchuk z Vinickej národnej poľnohospodárskej univerzity, Detský sláčikový orchester Trlaškoly, Cimbaloá hudba Zobor a Folklorný súbor Zobor.

Text a foto: (SY)

Vianočné mestečko s novými stánkami

Tak ako vo všetkých mestách na Slovensku, aj v Nitre na Svätoplukovom námestí otvorilo brány Nitrianske vianočné mestečko. Tohto roku prekvapilo návštevníkov 30 novými stánkami, v ktorých ponúkali trhovníci rôzny vianočný sortiment, gurmánske špeciality a práce umeleckých remeselníkov.

V nedeľu 3. decembra privítalo mestečko Mikuláša, ktorý slávnostne rozsvietil vianočný stromček. Predvianočnú atmosféru spríjemňovali folklórne súbory a spevácke skupiny Kamenec, Čelaďania, Lúč z Lužianok, Sílešánek, Zlatomoravčanka, Tradícia Dražovce, Kolovrat, Zbežanček a ďalšie. Návštevníci si mohli vychutnať koncerty

kapiel Fenix, Pengagi, Forum, Ranč, Domovina a ďalších speváckych či hudobných zoskupení.

Mestečko bolo otvorené do soboty 23. decembra.

Text a foto: (SY)

Nové stánky v Nitrianskom vianočnom mestečku si prezrel aj primátor Jozef Dvonč.

Dostavbou sa kapacita MŠ Okružná takmer zdvojnásobila

Vo štvrtok 7. decembra bola slávnostne odovzdaná do užívania dostavba k bu-

počet umiestnených detí stúpil z 55 na 99 detí.

Na realizáciu tejto inves-

tor Nitry Jozef Dvonč, mestský poslanec Štefan Štefek a Peter Košťál, vedúca odboru mládeže, školstva a športu MsÚ Mária Orságová, riaditeľka MŠ Dana Vincová, konateľ PP Invest, s.r.o., Pavol Šlosár, učiteľky, rodičia predškôľakov a ďalší hostia.

Primátor Jozef Dvonč konštatoval, že mesto zareagovalo na výzvu vlády a podalo projekt, ktorý bol úspešný. Prístavbou sa rozšírila kapacita kuchyne, zväčšila sa terasa, v novej časti pribudlo podlahové kúrenie. Investor PP Invest Nitra realizoval okrem dostavby aj úpravu okolia MŠ, kde pribudlo detské dopravné ihrisko. MŠ je zameraná na environmentálnu a dopravnú výchovu. Dostavba sa zrealizovala za 7 mesiacov. MŠ má v súčasnosti 5 tried, v ktorých sa deťom venuje 10 učiteľiek.

Pásku slávnostne prestrihli riaditeľka MŠ Dana Vincová, primátor Jozef Dvonč, poslanec Štefan Štefek a vedúca odboru SMaŠ MsÚ Mária Orságová.

dove MŠ Okružná v Nitre - Janíkovciach. Kapacita tohto predškolského zariadenia sa týmto zväčšila o dve triedy –

tičnej akcie použilo mesto Nitra dotáciu z ministerstva školstva. Na slávnostnom otvorení sa zúčastnil primá-

Text a foto: (SY)

Zdieľané bicykle sa od marca vrátia na svoje stanovištia

Koncom júla m. r. sa poživná bicyklov stala súčasťou verejnej dopravy v Nitre. Mesto Nitra a dopravná spoločnosť ARRIVA Nitra odovzdali Nitranom a návštevníkom mesta do užívania 70 bicyklov na siedmich stanovištiach.

Prevádzka trvala do konca novembra m. r., dokedy sa zaregistrovalo takmer 5 000 užívateľov bicyklov a v priebehu štyroch mesiacov prevádzky bolo zaznamenaných vyše 8500 požičaní bicyklov. Po zimnej prestávke sa bicykle vrátia na svoje stanovištia. K dispozícii budú od 1. marca tohto roka.

Projekt zdieľaných bicyklov ako doplnku mestskej hromadnej dopravy v Nitre mal na Slovensku premiéru. Celkové náklady na zavedenie služby predstavovali 200-tisíc eur, financovala ich ARRIVA. Mesto Nitra poskytlo na sprevádzkovanie služby časť pozemkov a zabezpečilo spevnenie plôch, na ktorých je sedem stanovišť umiestnených.

Stanovištia bicyklov sú umiestnené na strategických miestach – v zmodernizovanej časti autobusovej stanice, v blízkosti Ponitrianskeho múzea na Svätoplukovom námestí, na Župnom námestí, v

mestskom parku pri hokejovej aréne, pri obchodnom dome Centro Nitra zo strany, kde sa nachádza cyklistický chodník a neďaleko ŠD Mladosť a vedľa internátu Mladosť v blízkosti Chrenovského mosta. Bicykle je možné požičať si na jednom a vrátiť na inom stanovišti.

(SY)

Odhalili pamätnú dosku Bélovi Bartókovi

Na priečelí Kultúrneho domu v Nitre-Dražovciach odhalili v sobotu 25. novembra

Pamätná doska umiestnená na priečelí kultúrneho domu bude občanom Dražovciem navždy pripomínať prvú návštevu Bélu Bartóka v roku 1907. Foto: autorka

pamätnú dosku, venovanú 110. výročiu návštevy hudobného skladateľa Bélu Bartóka. Pamätnú dosku odhalili poslanci mestského zastupiteľstva Slavomír Hatala a Pavol Varga, prítomný bol aj poslanec MZ a predseda komisie pre kultúru, cestovný ruch a za zahraničné vzťahy pri MZ Jozef Trandžík.

Predsedníčka OZ Tradícia Miroslava Zaujcová v krátkom príhovore uviedla, že pamätnú dosku, ktorá bude pripomínať túto významnú historickú udalosť, dali zhotoviť z finančných prostriedkov OZ Tradícia. Výrobu dosky čiastočne dotoval zhotoviteľ diela - majiteľ kamenárskej dielne v Nitre-Janíkovciach Jozef Haringa.

Na podujatí sa zúčastnili mestskí poslanci zľava – Pavol Varga, Slavomír Hatala a Jozef Trandžík.

Foto: (SY)

Toto výročie si miestne občianske združenie Tradícia pripomenulo v kultúrnom programe zloženom z piesní, zapísaných skladateľom, s ná-

zvom „Dražovce spievajú“. Otvorili ho živým obrazom vytvoreným podľa zachovanej dobovej fotografie, nasnímanej na dvore vtedajšieho richtára Valentína Vereša. Skladateľ B. Bartók tu na okennú parapetu inštaloval fonograf na zaznamenávanie zvuku. Ľudia postupne pred fonograf pristupovali a spievali do „trúby“ - ako pomenovali vynález na tie časy nevidaný. Nahrávanie však v skutočnosti prebiehalo v izbe.

Hudobný skladateľ Béla Bartók na svojich cestách po Slovensku v rokoch 1906 až 1918 zaznamenal až 3223 našich ľudových piesní. Vela z nich preňho naspievali práve v Dražovciach, kde mal pomerne dlhú zastávku a napísal odtiaľ aj list budúcej manželke.

Z tohto listu, ale aj z unikátnej zachovanej fotografie sa dá približne určiť, že Bartók navštívil Dražovce pred 110. rokmi.

(SY)

Objavujte Nitru nanovo – s turistickým sprievodcom v ruke

V novom roku môžu návštevníci začať objavovať mesto pod Zoborom a blízke okolie s moderným cestovateľským sprievodcom. V cestovateľskej edícii Veľkolepé Slovensko (Spectacular Slovakia) ho vydalo mesto Nitra v spolupráci s Nitrianskou organizáciou cestovného ruchu (NOCR) a vydavateľstvom The Slovak Spectator.

Plnofarebná 80-stranová publikácia v slovenčine obsahuje profily pamiatok, praktické informácie, 3D animácie, mnoho článkov a viac ako 250 fotografií. Vyznačuje sa tým, že zavedie turistu aj na miesta, ktoré často nepoznajú ani domáci. Praktický vreckový formát je obohatený o rozkladaciu mapu.

Okrem klasických turistických miest sprievodca približuje 21 tém ako napr.:

Ako chutí Nitra, Extrémne zážitky, Nitra ako ju nepo-

miek, čokolády a medoviny, ponúka najlepšie výhľady na mesto a zavedie ich aj na alternatívne miesta ako sú Trafačka či Hídepark. Dozvedia sa, pred ktorou z relikvií sa klaňalo v Bulharsku celé letisko, ako aj to, že na slávnú cestu do Santiago de Compostela sa môžu vybrať priamo z Nitry.

Na vzniku publikácie sa podieľalo 11 autorov, pracovníci útvaru propagácie a cestovného ruchu z mestského úradu, ako aj mnohí ďalší, ktorí poskytujú služby pre turistov priamo v teréne. Celý projekt vznikol s finančnou podporou mesta Nitry, NOCR, NSK a Ministerstva dopravy a výstavby SR. Publikácia Sprievodca Nitrou bude dostupná v Turistickom informačnom centre na Štefánikovej triede 1 v Nitre.

(RED)

znáte, alebo Tipy pre rodiny s deťmi. Čitateľom odhaľuje tajomstvá nitrianskych chru-

nom centre na Štefánikovej triede 1 v Nitre.

Príďte sa zabaviť na mestský reprezentačný ples

Mesto Nitra, Nitrianska humanitná spoločnosť Homo Nitriensis a Lions CLUB Nitra vás v piatok 12. januára o 18.30 hod. pozývajú do Estrádnej sály Parku kultúry a oddychu v Nitre na Mestský reprezentačný ples.

Ples sa začína vítaním hostí od 18.30 hod., nasledovať bude slávnostné otvorenie plesu o 19.00 hod. Plesovým

večerom sprevádza Vlado Vondrák. Pripravený je bohatý program, zábava a občerstvenie. Výťažok zo vstupného bude venovaný na humanitné účely. V plesovom programe účinkujú BIG BAND Jula Selčana, DESMOD, Duo La Femme, Tanečná škola Stella, Ludová hudba Folklórneho súboru Jaročan a DJ Spartak. O 23.00 hod. od. sa budú žre-

bovať plesové vstupenky. Voľná zábava bude do 4.00 hod. Vstupné na ples je na prízemie 60 €, na poschodie 50 €. Vstupenky si môžete rezervovať od 1. do 13. decembra. Predaj vstupeniek potrvá do 7. januára 2018 na Mestskom úrade v Nitre u Ludmily Bratovej, tel. č.: 65 02 177, e-mail: bratová@msunitra.sk.

(RED)

Materské školy ocenil Slovenský olympijský výbor

Mesto Nitra - odbor školstva, mládeže a športu Mestského úradu v Nitre získal Čestné uznanie Slovenského olympijského výboru za organizovanie Olympijských festivalov Slovenska 2017, na diplome bolo uvedené, že sú najlepším organizátorom v Nitrianskom kraji. Ocenenie bolo mestu Nitra udelené za zorganizovanie 20. ročníka Letnej olympiády detí MŠ mesta Nitry, ktorú zorganizovali 13. júna na Atletickom štadióne Stavbár v Nitre.

Na športovom podujatí sa

zúčastnilo 103 detí z 24 MŠ a 45 učiteľiek. Deti súťažili v disciplínach beh, skok do diaľky a hod loptou obojruč. Na olympiáde nechýbali tradičné olympijské symboly - ceremoniál s prinesením olympijskej vlajky a ohňa, olympijská hymna. Na záver sa uskutočnilo slávnostné odovzdávanie medailí.

Ako informovala vedúca odboru školstva, mládeže a športu Mária Orságová, v kategórii „Materské školy“ získala čestné uznanie MŠ Čajkovského Nitry za projekt

Olympijské festivaly: „Slovenský olympijský výbor ocenil, že táto materská škola zorganizovala 19. júna 2017 Olympijský festival Slovenska. Zúčastnilo sa na ňom 150 žiakov a pozvaní boli aj hostia: majster sveta v hokejbale Stanislav Petrik a nitrianski strieborní hokejisti Miroslav Pupák a Branislav Mezei. Deti súťažili v troch disciplínach: beh, hod a skok. Všetci mali športovci súťažili v duchu fair play a víťazov dekorovali prítomní úspešní športovci.

(SY)

Mestská časť Párovské Háje má vlastný kalendár

Párovské Háje majú len niečo vyše päťsto „duší“, no ich spolupatričnosť im môžu závidieť aj väčšie mestské časti. Viete ako to býva. V každom meste, v každej dedine žijú ľudia, ktorí nežijú len pre seba, ale majú potrebu robiť niečo navyše. Aj v tejto časti Nitry vychádza iniciatíva priamo od občanov, ktorí cítia potrebu spájať sa a vytvárať nielen pekné, ale aj praktické veci pre svojich spoluobčanov. Jedným z príkladov je výroba kalendára, ktorý dostáva zadarmo každá domácnosť. Ide síce len o jeden list, no pekná myšlienka sa občanom páči a kalendár sa stal príjemnou a očakávanou tradíciou.

„S myšlienkou robiť kalendáre prišla Eva Pupíková,

členka VMČ z radov občanov. „Prvý sme vytvorili r. 2013. Bolo to čisto z praktického

Mlynárce a Párovské Háje.

Každý ďalší rok sa snažili, aby mal iné zameranie. Veľmi vkusný bol na r. 2014 – obsahoval pranostiky na každý mesiac. Rok 2017 venovali výročiu vyvraždenia neviniatok Turkami vo Fabianovej doline. Na vysokej estetickú úroveň je kalendár na nový rok 2018. Aj v ňom sú vyznačené dni zberu PET fliaš a biologického odpadu. Podklad tvorí pohľad na „dedinku v údolí“, spestrujú ho ilustrácie výtvarne nadanej Aleny Rábekovej. Grafickú podobu kalendáru dala Monika Chlebcová. Už druhýkrát kalendár vytlačilo mesto Nitra.

Text a foto: (SY)

Zľava Eva Pupíková, Alena Rábeková a Helena Chlebcová vytvárajú každoročne kalendáre mestskej časti Párovské Háje.

dôvodu. Išlo nám o zlepšenie informovanosti občanov. Do kalendára sme vyznačili dni, kedy sa zberajú PET fľaše,“ hovorí Helena Chlebcová, zapisovateľka VMČ č. 5 Diely, Kynek,

KAM ZA KULTÚROU V NITRE

Múzeá – výstavy – koncerty – podujatia

SYNAGÓGA

Koncertná a výstavná sieň mesta Nitra, Ul. pri Synagóge
Výstavy

11. január / štvrtok 17.00, Peter Michalica predstavuje talenty Nitry

Usporiadateľ: ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre, vstup voľný

13. 1. (so) 15.00, vernisáž, Josef Černý (CZ)

Výber z tvorby (malba), potrvá do 14. 2. 2018

24. 1. (st) 17.00, SRDCE NA DLANI

oceňovanie dobrovoľníkov mesta Nitra za rok 2017 v oblasti práce s deťmi a mládežou, v sociálnej, zdravotníckej, kultúrnej a environmentálnej oblasti. Usporiadateľ: Komunitné centrum, Nitrianske centrum dobrovoľníctva v spolupráci s Mestom Nitra, vstup voľný

25. 1. (štv) 17.00 UNPLUGGED

koncert žiakov oddelenia populárnej hudby ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre. Usporiadateľ: ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre, vstup voľný

Stále výstavy

História a tradície Židov v Nitre

Shraga Weil: GRAFIKA

Prehliadky

utorok	13.00 – 18.00
streda, štvrtok	9.00 – 12.00, 13.00 – 18.00
sobota, nedeľa	13.00 – 18.00
pondelok a piatok	zatvorené

do 8. 1. 2018 nebude Synagóga prístupná verejnosti. Návštevníkov opäť radi privítame v rámci stanovených prehliadkových dní od 9. 1. 2018.

vstupné: 1,- €/osoba, deti do 6 rokov a držiteľia preukazu ZŤP vstup zdarma.

Informácie o možnosti prenájmu Synagógy za účelom organizovania kultúrnych a spoločenských podujatí: 037/6502 140

NITRIANSKA GALÉRIA

Župné námestie, 949 01 Nitra, www.nitrianskagaléria.sk
Otváracie hodiny: ut – ne: 10.00 – 18.00

VÝSTAVY

Reprezentačné sály

Do 18. 2. Príbehy (o) smrti

Autori: Róbert Bielik, Peter Barényi, András Cséfalvai, Bety Majerníková, Katarína Walshe Janečková, Maroš Rovňák, Mira Gáberová, Vladislav Zabel, Cyprián Majerník, Eugen Nevan, Vincent Hložník, Mira Gáberová, Rudolf Sikora, Filip Jurkovič, Boris Perfecký a iní.

Kurátor: Ľudmila Kasaj Poláčková. Tematický kurátorský projekt, ktorý reflektuje na neoddeliteľnú časť nášho ľudského života – na smrť. Výstava prezentuje fenomén smrti, ktorý môže fascinovať vo svojich výpovediach v zmysle umeleckého programu, ale v projekte budú vystavené diela autorov, ktorých blízkosť smrti poznačila a spracovanie prežívania straty – úmrtia blízkej osoby ich posunulo/resp. pozmenilo ich doterajší vizuálny rámec.

Salón

Do 11. 2. Vietor bolo počuť už tisíckrát.

Autorka: Lucia Papčová, kurátor: Erik Vilím
Fotografka Lucia Papčová je súčasťou doktorandky na Vysokej škole výtvarných umení. Jej výstavná činnosť je skôr zameraná na zahraničie. Výstava je ojedinelou prezentáciou v domácom kontexte – Zobudil som sa v údolí má ambíciu prezentovať nitrianskemu divákovi aktuálne polohy autorkinej práce.

Galéria mladých

14. 12. 2017 – 4. 2. 2018 Vtedy a tam. Autori: Peter Mezei & Juraj Toman

Výstava s názvom „Vtedy a tam“ predstavuje tvorbu dvoch mladých maliarov – Petra Mezeia a Juraja Tomana. I keď tvorba oboch autorov sa na prvý pohľad môže zdať odlišná, spája ich viacero vnútorných parametrov, ako aj samotný proces maľby. Oba sa hlásia ku klasickým maliarskym vyjadrovacím prostriedkom, často maľujú alebo kreslia v plení a používajú tradičnú techniku oleja, čím je ich maľba výsledkom zdĺhavej, koncentrovanej činnosti.

Bunker

Do 28. 1. Principia 2.0. Autor: Jakub Roček (ČR) Kurátorka: Marianna Brinzová

Principia 2.0 rozpráva príbeh, ktorý odkazuje k vedeckým metódam a objavom 20. storočia, ktoré zásadným spôsobom premenili uvažovanie človeka nad jeho vlastným postavením v prírodnom systéme, z ktorého sa po stáročia snaží vymaniť.

PONITRIANSKE MÚZEUM

Štefánikova trieda 1, 949 01 Nitra
www.muzeumnitra.sk, www.facebook.com/ponitrianske-
muzeum. Otváracie hodiny: po: 9.00 – 15.00, ut – pia: 9.00
– 17.00, so – ne: 10.00 – 17.00

STÁLE VÝSTAVY

Skvosty dávnovekého Slovenska

Expozícia klenotnicového typu predstavuje vyše 2300 zla-
tých, strieborných i kovových a z ďalších materiálov zho-
tovených predmetov, ktoré dokumentujú tvorivú činnosť a
umelecké čítanie človeka od najstarších čias jeho prítom-
nosti na našom území, teda od staršej doby kamennej až
do 18. storočia.

VÝSTAVY

Nitriansko v zrkadle dejín

Výstava približuje kultúrno-historický vývoj historického Nit-
rianska od praveku, cez včasnú dejinnú dobu, až po stredo-
vek so zreteľom na situáciu vo veľkomoravskej dobe, resp.
v 9.-10.storočí.

Život v lesných a vodných biotopoch

Výstava takmer 100 kusov preparátov rýb, vtákov a cicav-
cov z okolia Nitry obývajúcich prevažne lesné a vodné pro-
stredie. Výstavu dopĺňajú obrazy hmyzu, ktorý sa v uvede-
ných biotopoch bežne vyskytuje.

Do 31.5. Po stopách pravekých metalurgov. Svedectvo bronzového veku.

Výstava trojrozmerných originálnych archeologických nále-
zov, doplnená obrazovými prílohami, rekonštrukciou odevov,
replík šperkov, nástrojov, zbraní a keramiky, ktoré si bude
môcť zobrať do rúk návštevník, priblíži život človeka v dobe
bronzovej. Žiaci základných škôl si budú môcť vypracovať
pracovné listy a vyskúšať si niektoré techniky výroby pred-
metov.

NOVÉ VÝSTAVY

8.12. 2017 - 28.1. 2018 Art Go! Výstava výtvarníkov Zdru-
ženia sv. Lukáša v Nitre predstaví výtvarné diela namaľova-
né olejom, akrylom a rôzne koláže z billboardov. Tohtoročnou
myšlienkou výtvarného stvárnenia je „Umenie nám pomáha
prežiť a nezbláznit' sa“ a je zároveň reakciou na vizuálny
svet okolo nás. Súčasťou výstavy bude aj výber z diel Ludo-
víta Bebjaka, zakladateľa Združenia výtvarníkov sv. Lukáša.

DIECÉZNE MÚZEUM

Námestie Jána Pavla II, 950 07 Nitra
www.nitrianskyhrad.sk/diecezne-muzeum/
Otváracie hodiny:

Apríl - október / ut – ne: 10.00 – 18.00, november - marec
/ so – ne: 10.00 – 15.00

Diecezne múzeum ponúka faksimile rôznych dokumentov
(úryvok spisu O obrátení Bavorov a Korutáncov, diploma-
tik, ako napr. potvrdenie Pribinovej donácie Ludovítom
Nemcom, list pápeža Jána VIII. Svätoplukovi, odpoveď toho
istého pápeža Metodovi, ukážky z buly Industriae tuae a
Quia te zelo fidei, ukážky z hlaholík). V druhej časti múzea je
sprístupnená klenotnica s liturgickým pokladom.

SLOVENSKÉ POĽNOHOSPODÁRSKE MÚZEUM

Dlhá ul. 92, Nitra, www.spmnitra.sk

**Otváracie hodiny: máj - september: po – št: 9.-17.00 pi:
9.-15.00 so: 9.-17.00 ne: 13.-17.00**

**október - apríl: po – št: 9.-17.00 pi: 9. - 15.00 so – ne:
zatvorené**

Prehliadka je možná iba so sprievodcom a trvá 90 min, pra-
videlné vstupy každé 2 hodiny, posledný vstup o 15.00, v
piatok o 13., vstupy pre organizované skupiny návštevníkov
v počte viac ako 15 osôb je potrebné nahlásiť min. 2 dni
vopred, sprevádzanie v cudzom jazyku je potrebné nahlásiť
vopred.

Kontakty pre objednávky a informácie: +421 911 404 001,
+421 37/ 657 25 78,
muzeum@agrokomples.sk

MISIJNÉ MÚZEUM

Kalvária 3, 949 01 Nitra, www.svd.sk

Otv. hod.: po – so: 14.00 – 18.00, ne: 10.00 – 16.00

Misijné múzeum ponúka bohatú zbierku umeleckých pred-
metov, ktoré misionári dostali do daru v misiách po celom
svete. Na výstave si môžete prezrieť predmety pochádzajú-
júce zo zberateľskej činnosti misionárov. Návštevy hlásite
vopred telefonicky.

Vivárium

**Areál SPU, Trieda A. Hlinku, 949 01 Nitra, vivarium.nit-
ra@gmail.com**
robert.kirchner@uniag.sk, č. tel.: 037/641 4791

Otv. hodiny: po, ut, št, pi: 9.30 – 12.00 a 14.00 a 16.00, str: 14.00 – 18.00, so: zatvorené, ne: 14.00 – 16.00

V univerzitnom viváriu nájdete 70 chránených druhov plazov (korytnačky, hady, jaštery), ktoré boli predmetom pašeráctva a nelegálnej držby a sú tu dočasne umiestnené orgánmi štátnej správy. Prednostne odporúčame využívať e-mailovú komunikáciu

BOTANICKÁ ZÁHRADA

Areal SPU, Trieda Andreja Hlinku 2

www.bz.uniag.sk

Otv. hodiny: Okrasné skleníky: 8.-15.00 okrasná škôlka: 8.-15.00, Park (1.10. – 30.11.) a (1. 3. – 1.5.),po – pi: 8.00 – 15.00

V zimných mesiacoch (1.12. - 28.2.), po – pi: 9.- 14.00

V letných mesiacoch (1.5. - 31.9.), po – pi: 8.-17.00
so – ne: 10.-18.00

Skupinové návštevy si dohodnite vopred telefonicky

AGROKOMPLEX

Národné výstavnisko, Výstavná ul. 4, www.agrokomplex.sk

Otváracie hodiny počas výstav: po – so: 9.-18.00, ne: 9.-17.00

19.-20.1. Svadobné dni a Beauté

DIVADLO ANDREJA BAGARA

Svätoplukovo námestie č. 1, 949 01 Nitra, www.dab.sk

2.1. o 18.30, 3.1. o 17.30 Zaľúbený Shakespeare

Veľká sála. Pozývame vás do Londýna roku 1593, do fascinujúceho sveta alžbetínskeho divadla. William Shakespeare stojí ešte len na prahu svojej slávy ...

4.1. o 19.00 a 5.1. o 18.30 Syna či dcéru

Veľká sála. Organizované. Komédia s pesničkami z prostredia ženských kúpeľov z 80-tych rokov 20. storočia.

9.1. o 18.30 Dobro

Štúdio. Trpká čierna komédia o zúfalom boji o prežitie v nadnárodných podnikoch

10.1. o 18.30 Podivný prípad so psom

Štúdio. Humorný a dojmavý príbeh pätnásťročného Christophera, najmladšieho detektíva v histórii, ktorý je neobyčajne nadaný, ale nerozumie ľudským citom dospelých...

18.1. o 19.00, 19.1. o 18.30, 20.1. o 18.30 Ľudia, miesta, veci

Veľká sála. PREMIÉRA Brillantne napísaná tragikomédia súčasného významného britského autora a režiséra Duncana

Macmillana Inscenácia ponúka strhujúci príbeh herečky Emmy, ktorá sa ocitne v liečebni pre drogovu závislých a je prinútená priznať si, kým v skutočnosti je. Pre lekárov a terapeutov je Emma tvrdým orieškom a pre Emmu sú drogy stále jediným spôsobom, ako prežiť v tejto šialenej dobe. Po všetkom, čo prežila, je najťažšie mať rada samu seba. Po odchode z liečenia sa Emma vracia domov. Zvládne poslednú, tvrdú skúšku? Réžia Marián Amsler

22.1. o 18.30 a 23.11. o 10.00 Štefánik – slnko v zatmení

Veľká sála. Pôvodná divadelná hra zachytáva jeho prerod z mladíka, ktorý sa vzoprel otcovi, na zreleho muža zomierajúceho vo chvíli, ako sa dotkol zeme republiky, ktorú sám založil. Réžia Eva Borušovičová

23.1. o 18.30 Dámska šatňa

Štúdio. Skvelá komédia, ktorá odhaľuje tajomné zákulisie dámskej šatne -vidieckeho divadla v meste ako je napríklad Nitra

24.1. o 10.00 Kým kohút nezaspieva

Veľká sála. Dramatický príbeh desiatich obyvateľov okupovaného mesta, ktorí sa na jednu dlhú noc stávajú rukojemníkmi vysokého dôstojníka nepriateľskej armády, ktorý chce pomstiť svojho vojaka zabitého bodnutím do chrbta.

25.1. o 18.30 Panikári

Veľká sála. Muži na pokraji nervového zrúteniam súčasná komédia s pesničkami, réžia Svetozár Sprušanský

27., 29., 30.1. o 18.30 Povolanie pápež

Veľká sála. Pôvodný slovenský muzikál o Svätom Otcovi Jánovi Pavlovi II.

31.1. o 17.30 Testosterón.

Veľká sála. Divadelná komédia o tom, čo si muži myslia o ženách. Manifest mužskej prapodstaty. Svadobná oslava, na ktorej chýba nevesta! Ale prečo?... Záhada, ktorá čaká na vaše rozlúštenie. DAB hostuje v Bojniciach

STARÉ DIVADLO K SPIŠÁKA

Ulica 7. pešieho pluku, 949 01 Nitra, www.staredivadlo.sk

7., 14., 21., 28. 1. o 10.00 Hop.

Študoňa. Milé dojčatá a batofatá! Milí rodičia! Konečne je aj vo vašom Starom divadle niečo pre vás! Príďte do divadla a nechajte sa zapojiť do hry. Užite si svoj prvý divadelný zážitok naplno.

7.1. o 15.00, 9., 10., 11.1. o 9.30 Vianočný záprak.

Veľká sála. V centre pozornosti je príbeh Vianoc na dotyku starozákonnej a novozákonnej tradície, na priesečníku minulosti s pred dvadsiť rokov a súčasnosti, na pozadí dnešnej

európskej civilizácie a dramatických udalostí vo Svätej zemi.

14.1. o 15.00 Farbičková princezná – Divadlo Žihadlo.

Veľká sála. Rozprávka plná farbičiek, pesničiek a dobrej nálady. Hrajú: Farbičková princezná, kráľ, trojhlavý drak, Jano – Sabina Zeteková a Vlado Zetek

16., 17., 18., 19.1. o 9.30 a 21.1. o 15.00 Čarodejník z krajiny Oz

Veľká sála. Hudobná rozprávka podľa legendárnej knižnej predlohy amerického spisovateľa L. Franka Bauma o zázračnej krajine Oz, putovaní malej Dorotky, jej verného psika Tota, strašiaka Hastroša, plechového drevorubača Plecháča a zbabelého leva Bojka.

23.,24., 25., 26.1. o 9.30 a 28.1. o 15.00 Janko Hraško

Veľká sála

24.1. o 19.00 Farma zvierat

Veľká sála. Zvieratá sa rozhodnú z farmy vyhnúť ľudí, ktorých považujú za svojich tyranov a zotročovateľov. Ich jediným cieľom je žiť a pracovať na farme, ktorá by patrila iba im. Heslo znie: „Všetky zvieratá sú si rovné!“

Postupom času sa však i zvieratá začínajú rozdeľovať do „spoločenských tried“. Vzniká „rebríčok“ – niekto musí byť hore a niekto dole. Zvieracia revolúcia končí fiaskom: niektoré zvieratá žijú a pracujú ešte v horších podmienkach, než tomu bolo pod „vládou“ človeka. Tragédiou príbehu je to, že zvieratá, možno na pár výnimiek, si svoju „prehru“ nepriznávajú a možno ani neuvedomujú – a to a ja napriek tomu, že už nevidia rozdiel medzi človekom a ich novým vodcom, prasaťom.

31.1. o 9.30 Herkules alebo dobytie pekla – Divadlo Tyjatr

Hra je inšpirovaná gréckou mytológiou a hrdinskými činmi siláka Herkula. Knieža pekiel Pluto zošle na kráľa Atmeda chorobu. Jeho blízki sa mu snažia pomôcť a tak sa odoberú do chrámu boha Apolóna, aby vyprosili pre kráľa vyzdravenie. Pluto však navedie kráľovnú Alcesku, aby sa sama zabila a tak vrátila manželovi zdravie.

NOVÉ DIVADLO

DOM MATICE SLOVENSKEJ V NITRE

Dolnočermánska ul., Nitra

12.1. (pi) 10.00, 13.1. (so) 17.00, 31.1. (str) 10.00 Pinocchio.

Autorský projekt Ivana Martinku na motívy svetoznámeho rozprávkového príbehu C. Collodiho Pinocchio o tom, ako sa z obyčajnej bytosti stáva naozajstný človek. (Alebo nemožné ihneď a zázraky na počkanie.) Bábková inscenácia pre deti od 5 rokov.

15.1. (po) 9.30 a 15.00 Anna Franková.

Svetoznámy príbeh o dospievaní a holokauste, ktorý znamenalo 13-ročné dievča – Anna Franková. Určené pre mladých ľudí od 12 rokov. DOSKY 2017 - 3 x nominácia v ankete a cena za Najlepší ženský herecký výkon v sezóne 2016/2017. Zázjzd do Bratislavy

19.1. (pi) 9.30 Kozliatka a vlk.

Príbeh o malých, hlúpučkých, neposlušných, no milých kozliatkach, v ktorom spoznáte naozajstnú podobu „hrôzostrašného“ vlka. Rozprávka pre deti od 3 rokov.

20.1. (so) 15.00 a 17.00 Kozliatka a vlk.

Príbeh o malých, hlúpučkých, neposlušných, no milých kozliatkach, v ktorom spoznáte naozajstnú podobu „hrôzostrašného“ vlka. Rozprávka pre deti od 3 rokov. Hostuje – stanica Žilina – Zárečie

24.- 25.1. (str/štv) 9.30 – verejná generálka

28.1. (ne) 15.00 a 18.00 – premiéra

29.1. (po) 9.30, 30.1. (ut) 9.30, 31.1. (str) 10.00

Cisárovo nové šaty.

Najnovšia rozprávková komédia je určená pre deti od 3 rokov na motívy svetoznámych príbehov Hansa Christiana Andersena. Zábava a múdrosť zaručená.

CINEMAXNITRA

Obchodné centrum MAX, Chrenovská cesta 30, Nitra.
www.cine-max.sk

Premiéry v januári 2018

4.1. Insidious: Posledný kľúč (Insidious: The last key)

horor, hrajú: Lin Shaye, Josh Stewart, Spencer Locke, Javier Botetkrajina pôvodu: USA, MP-15, slovenské tituly. Štvrtá časť kultovej hororovej série Insidious odhalí záhadnú minulosť dnes vyhľadávanej démonologičky Elise. Tá v mladosti žila v malom mestečku v Novom Mexiku, avšak jej domov bol i domovom temných síl a netrvalo dlho, kým sa jej život obrátil naruby.

4.1. Coco

anim., hrajú: Daniel Hudák (Miguel), Denis Bari (Miguel - spev), Dárius Koči (Hector, USA, 109 min., MP, slov.dab. Nikdy ste nezatúžili stretnúť svojich predkov? Tvorcovia filmov Hľadá sa Dory a Toy Story vás pozývajú na veselý výlet na onen svet. Animovaná komédia štúdií Disney a Pixar.

11.1. Najtemnejšia hodina (Darkest hour)

dráma/histor., hrajú: Gary Oldman, Kristin Scott Thomas, Lily James, Stephen Dillane, Ronald Pickup, USA, 114 min., MP-12, slov. tit. Gary Oldman ako jedna z najväčších osobností

20. st. Winston Churchill na začiatku II. svet. vojny musí urobiť rozhodujúce rozhodnutie. Hrozba nemeckej invázie je bezprostredná a on ako predseda vlády Veľkej Británie musí v tejto temnej hodine v krátkej dobe zjednotiť národ a zmeniť priebeh svetových dejín.

25. 1. Labyrint: Smrteľná liečba (Maze runner: The death cure)

Akčný/sci-fi, hrajú: Dylan O'Brien, Kaya Scodelario, Thomas Brodie-Sangster, Giancarlo Esposito, Aidan Gillen, Ki Hong Lee, USA, MP-12, slov. tit. V epickom finále série Labyrint vedie Thomas (Dylan O'Brien) svoju skupinu unikajúcich Placerov na ich poslednú a najnebezpečnejšiu misiu. Aby zachránili svojich priateľov, musia sa dostať do legendárneho Posledného mesta, labyrintu riadeného organizáciou Z.L.S.N.

25. 1. S láskou Vincent (Loving Vincent)

anim./krími, hrajú: Robert Gulaczyk, Jerome Flynn, Aidan Turner, Eleanor Tomlinson, Chris O' Dowd, Saoirse Ronan, Helen McCrory, Poľsko/V. Británie, 95 min., MP-12, čes. tit. Životný príbeh Van Gogha vyzprávaný prostredníctvom jeho diel. Na každé si povolala vyše 100-člennú skupinu výtvarníkov, aby ho prekreslili do dynamickej podoby. Výsledkom je 12 olejomalieb za sekundu a dohromady 62 450 ručne kreslených obrázkov, ktoré splynú do dlhometrážneho filmu.

VIANOČNÁ NITRA

PIARISTICKÝ KOSTOL SV. LADISLAVA

1.1.2018 (pondelok) 16:30 Novoročný koncert Katedrálneho spevokolu Emerám, Vstup voľný

KATEDRÁLA SV. EMERÁMA NA NITRIANSKOM HRADE

6.1.2018 (sobota) 17:00 Tradičný trojkráľový koncert

Účinkujú: Folklorná skupina Pupov z Terchovej, Folklorný súbor Chotár z Terchovej, Terchovská muzika z Dolníakov, Detskí heligónkari z Terchovej, Vstup voľný

PLESY V NITRE

12. 1. (piatok) 18.30

Mestský reprezentačný ples.

Estrádna hala Parku kultúry a oddychu

Účinkujú: BIG BAND Julia Selčana, DESMOD, Duo La Femme, Tanečná škola Stella, Ľudová hudba Folklorného súboru Jaročan a DJ Spartak. V plesovom programe účinkujú BIG BAND Julia Selčana, DESMOD, Duo La Femme, Tanečná škola Stella, Ľudová hudba Folklorného súboru Jaročan a DJ Spartak. O 23.00 hod. od. sa budú žrebovať plesové vstupenky. Voľná zábava potrvá do 4.00 hod. Vstupné na ples je na prízemie 60 €, na poschodie 50 €. Vstupenky si môžete rezervovať od 1. do 13. decembra. Predaj vstupeniek do 7.

januára 2018 na Mestskom úrade v Nitre u Ľudmily Bratovej tel. č.: 65 02 177, e-mail: bratova@msunitra.sk

20. 1. (sobota) 19.00

Akademický ples nitrianskych univerzít. Estrádna hala Parku kultúry a oddychu.

Účinkujú: Akadémie tanca, tanečníci z klubu akrobatického rock and rollu RRC Hydrorock a kapela The Cellmates. Hosťom večera bude speváčka Katarína Hasprová. Na počúvanie a do tanca bude hrať Milan Veróny & Band, DJ Roman Mrázik a Cimbálová hudba Zobor. Predaj vstupeniek: Kancelária komunikácie a práce s verejnosťou SPU v Nitre. Tr. A. Hlinku 2, pavilón AE, 6. posch., tel. 037/641 5538, renata.chosraviova@uniag.sk

KRAJSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO

Fatranská ul. 3, Nitra, www.kosnr.sk

Program KOS sme do uzávierky nedostali.

FILMOVÝ KLUB

Staré divadlo Karola Spišáka, Ulica 7. pešieho pluku, 949 01 Nitra

Program sme do uzávierky nedostali.

CENTRUM VOĽNÉHO ČASU

Štefánikova trieda 63, www.cvcdomino.com

31.1. o 11.00 SUDOKU – súťaž v hraní logickej hry pre žiakov ZŠ od 6.-9. ročníka – podujatie na pozvánky, Miesto konania: elokované pracovisko CVČ, Topoľová 1, Nitra

DOM MATICE SLOVENSKEJ

Dolnočermánska 737, 949 01 Nitra

www.dms.nitra.sk, www.facebook.com/dmsnitra

5. 1. (pi) 8.30 Matičný stolnotenisový turnaj

Každoročný matičný stolnotenisový turnaj, ktorý je symbolicky venovaný 25. výročiu vzniku Slovenskej republiky je už tradičným začiatkom roka v Dome MS v Nitre. Súťažiť sa bude v troch kategóriách neregistrovaných hráčov – junióri do 18 rokov, senióri od 18 do 65 rokov a senióri nad 65 rokov. Začiatok registrácie hráčov je od 8.30h. Podujatie je určené pre širokú verejnosť. Viac informácií na tel. č.: 0918/113 212 Miesto konania: Veľká sála Domu MS v Nitre

19.1. (pi), 18.00 Tanečná zábava Obľúbené každomesačné posedenie spojené so živou hudbou určené pre verejnosť pokračuje aj v roku 2018. Organizátor: Mesto Nitra. Miesto konania: Veľká sála Domu MS v Nitre

26.1. (pi) 8.00 Šaliansky Matko Jozefa Cígera Hronského
25. ročník okresného kola súťaže v prednese slovenských povestí žiakmi základných škôl. Organizátor: Matica slovenská, MO MS Šaľa, Dom MS v Nitre, MVSRR - Okresný úrad Nitra

30.1. (ut) 17.00 Ornamenty Štefana Leonarda Kostelničáka V súčasnosti prežíva ornament na Slovensku znovuzrodenie, preto sme sa rozhodli uskutočniť výstavu významného maliara – ornamentalistu, ale aj vlastenca Štefana Leonarda Kostelničáka, ktorý povýšil ornament na umeleckú úroveň. Jeho ornamentálnu tvorbu možno nájsť na viacerých historických dokumentoch, ako napríklad na Martinskej deklarácii či Pittsburskej dohode, ich kópie si môžete pozrieť na tejto výstave, ktorá potrvá do 25. 2. 2018. Miesto konania: Výstavná miestnosť Domu MS v Nitre

Aktivity pri DMS:

Pondelok: Stolnoteniový krúžok, 19.00 Mladá Matica Nitra - šerm, utorok od 14.30 Filatelisti /nepárny týždeň/ 19.00 Mladá Matica Nitra - šerm, štvrtok 18.00 Dobový spolok Satyros

Nové divadlo – divadelné skúšky a predstavenia /harmonogram podľa aktuálneho mesačného programu predstavení – viac na: www.facebook.com/novedivadlo/ Teatro Molière – divadelné skúšky

Viac informácií na www.dms.nitra.sk, www.facebook.com/dmsnitra, tel. č. 037/381 28 50, 0918/113 212

PIPE KLUB

Pipe Club Nitra Vás pozýva na 76. stretnutie členov a sympatizantov klubu zaoberajúcich sa zberateľstvom a uchovávaním tradícií súvisiacich s výrobou a používaním fajok.

4. 1. (št) od 18.00 Miesto stretnutia: Furmanská vináreň, Pri synagóge 6, Nitra, www.pipeclub.sk

FOTOGALÉRIA TRAFACKA

Ulica Janka Kráľa 65, Nitra. www.trafacka.sk, info@trafacka.sk

Otvorená denne: po-štv: 11.00 - 23.00, pi: 11.00 - 0.00, so: 11.00 - 00.00, ne: 15.00 - 23.00

V januári prebieha vo fotogalérii rekonštrukcia. Otvorené bude opäť od februára.

KULTÚRNE DOMY

KD Nitra – Mlynárce
Dubikova ul. 35

Po: 16.30 – 18.30 Tréning mladých šachistov - Nauč sa hrať šach ako profesionál. Vstup voľný

Ne: 9.00 – 15.00 Nedeľné šachové dopoludnie, turnaje Nitrianskeho šachového klubu.

KC Zobor
Svätoubanská ul. 31

Ut, str, štv: 16.00 – 18.00
Pobočka Krajskej knižnice K. Kmeťka v Nitre

KD Nitra – Párovské Háje, Ulička č. 1
Str: 17.00 - 20.00 Čítareň, stolný tenis, bežecký pás, cyklotrenažér

KSC Nitra – Janíkovce, Hlavná ul. 17
Po: 17.00 – 19.30 Voľná zóna - stolný tenis, airhockey, stolný futbal, stolný hokej
Po: 18.30 – 19.30 Kondičné cvičenia a pilates
Str: 18.30 – 19.30 Kondičné cvičenia a pilates

MESTSKÝ KÚPEĽ

Kúpeľná ul. č.4, 949 01 Nitra, www.kupel.sk
Otváracie hod. – plaváreň
Po: zatvorené, Ut. 6.30 - 12.00, 14.30 - 20.30
st - pi: 6.30 - 20.30, so - ne: 11.00 - 19.30

Sauna – po: zatvorené, ut: 11.00 - 20.00 (muži), str: 11.00 - 20.00 (ženy), št: 11.00 - 20.00 (muži), pi: 11.00 - 20.00 (ženy), so: 11.00 - 15.00 (muži), so: 15.00 - 19.00 (ženy), ne: zatv.. Posledný možný vstup do zariadení je možný 60 min. pred ukončením prev. doby. Zákazník si musí byť vedomý, že do uved. času musí opustiť prevádzku bez nároku na pobyt v plnom rozsahu vstupenky!

Verejné korčuľovanie

Zimný štadión HK Nitra – vedľajšia ľadová plocha
Sobota: 15.00 – 16.00, Nedeľa: 14.00 – 15.00

Hokejová hala, Škultétyho ul., Nitra-Klokočina
Sobota: 9.00 – 10.00, Nedeľa: 9.00 – 11.00 a 13.00 – 15.00

Krajská knižnica Karola Kmeťka

Ulica Fraňa Mojtu 18 www.krajskakniznicanitra.sk
po – ut: 7.30 – 18.00, st: 7.00 – 19.00, št – pi: 7.30 – 18.00
po – pi: 9.00 – 17.00, pobočka Klokočina – Jurkovičova ul.
ut, st – št: 16.00 – 18.00 pobočka KD Zobor:

Okrem odbornej a krásnej literatúry pre dospelých a deti knižnica ponúka špeciálne dokumenty (gramoplatne, mg

kazety, videokazety, CD platne, CD ROM, DVD a patentové spisy), okolo 400 titulov periodik a zvukové knihy pre nevidiacich a slabozrakých.

8.1. o 14.30 Rozprávky pre najmenších

čítanie a divadelná dramatizácia známych rozprávok pre najmenších čitateľov spolu s rodičmi (úsek literatúry pre deti a mládež). Určené pre čitateľskú verejnosť

15.1. o 10.00

19. 1. o 10.00

22.1. o 9.30

Život najslávnejšieho vidiečana

počúvanie piesní slovenského speváka Janka Kuricza a skupiny Vidiek – 55. výročie narodenia (hudobný úsek)

24.1. o 10.00 Sovy Slovenska

Prednáška - Správa Chránenej krajiny oblasti Ponitrie v Nitre (úsek literatúry pre deti a mládež)

Knižnica Agroištitútu

Akademická 4, www.agroinstitut.sk/kniznica

Výp. hodiny: po – pi: 9.00 – 14.00

Špecializovaná odborná knižnica v oblasti manažmentu poľnohospodárstva, pedagogiky a psychológie prístupná pre verejnosť

Slovenská poľnohospodárska

knihnica

SPK pri SPU, Štúrova 51. www.slpk.sk, 949 59 Nitra

Otváracie hod.: po – št: 8.30 – 18.00 pi: 8.00 – 17.00

SIPK – čítareň, Trieda A. Hlinku 2

Otváracie hod.: po – št: 8.00 – 17.00 pi: 8.00 – 15.30

Mimo semestra: 8.00 – 15.30

Knižnica SPU - verejná vedecká knižnica so zameraním na poľnohospodárstvo a príbuznú oblasť. Ponúka však aj literatúru z iných vedných odborov - viac ako 500 000 kníh, 700 titulov časopisov a zbierku technických noriem. Čitateľa majú k dispozícii elektronický katalóg (vystavený tiež na www stránke knižnice), elektronické plnotextové dokumenty a široký okruh informačných služieb.

Univerzitná knižnica UKF

Dražovská cesta 4. www.ukf.sk

Otv. hod. počas výučby v semestri: po – št: 9.00 – 18.00 pi: 9.00 – 16.00 so: 8.00 – 13.00, otv. hod. počas skúš. obdobia: po – pi: 9.00 – 16.00 so: 8.00 – 13.00

Ústredná knižnica UKF, vedecko-informačné, bibliografické, koordinačné a poradenské pracovisko UKF. Zabezpečuje bibliografickú registráciu publikačnej činnosti pedagogických a vedeckých pracovníkov a doktorandov UKF.

Knižnica SPM

Dhá ul. 92, www.spmnitra.sk/kniznica

Otv. hod.: po – št: 8.00 - 15.00 pi: 8.00 - 12.00 Štúdium kníh len v prezenčnej forme. Knižnica Slovenského poľnohospodárskeho múzea má konzervačno-retrospektívny charakter, uchováva slovenskú, českú, nemeckú, maďarskú a latinskú knižnú produkciu so zameraním na poľnohospodárstvo, hospodárstvo, históriu a etnológiu. Knižnica obsahuje vyše 44 000 knižných jednotiek - kníh, encyklopédií, slovníkov, časopisov, novin, zborníkov, rukopisov, prekladov, fotokópií a mikrofilmov poľnohospodárskej spisby zo 17. - 21. storočia.

NISYS

Mestské informačné stredisko NISYS

Štefánikova trieda č. 1, info@nitra.sk, www.nisys.sk, www.nitra.eu, Infotel: 037 / 16 186, tel.: 037/ 741 09 06

Otvár. hod.: december – marec (po – pi: 8.00 – 17.00, so: 8.00 – 12.00) apríl – jún a september – október: po – pi: 8.00 – 18.00 so: 8.00 – 12.00, júl – august: po – pi: 8.00 – 18.00 so: 9.00 – 18.00, ne: 14.00 – 18.00

NISYS poskytuje: informácie o podnikoch a firmách v meste Nitra, o kultúrnych podujatiach, o športe a relaxe, o službách všetkého druhu, o pamätihodnostiach a zaujímavostiach, predaj máp, publikácií o Nitre a Slovensku, kultúrno-spoločenského mesačníka NITRA, spomienkových a darčekových predmetov, tričiek, znakov, pohľadníc, ubytovací servis, faxové kopírovacie služby, vylepovanie plagátov, spracovanie fotomateriálu...

BOHOSLUŽBY V NITRE

Rímskokatolícke bohoslužby

Katedrálny chrám – bazilika sv. Emeráma

Nitriansky hrad, Námestie Jána Pavla II.

po – so: 7.00; ne: 7.00 a 9.00, sviatok v deň prac. pokoja: 7.00, 9.00, sviatok v prac. deň: 7.00

Kostol Nanebovz. Panny Márie, Kalvária 1

Po – so: 6.30, 18.00 (zim. čas), 19.00 (let. čas)

Ne: 7.00, 9.00, 10.30 (detská), Sviatok v deň prac. pokoja: 7.00, 9.00, 10.30 (detská, možná zmena podľa oznamov)

18.00 (možná zmena podľa oznamov), Sviatok v prac. deň: 6.30, 18.00 (zim. čas), 19.00 (let. čas)

Kostol sv. Ladislava – piaristi, Piaristická 8

Po – pi: 7.00, 12.00 (okrem práv.) a 18.00 so: 7.00 a 18.00

ne: 7.00, 8.30, 10.00, 11.15 (detská) a 18.00
Sviatok v deň prac. pokoja: 7.00, 8.30, 10.00 a 18.00
Sviatok v prac. deň: 7.00, 12.00 (okrem soboty) a 18.00
Kostol Navšt. Panny Márie – kláštorňý, Farská 18
Po – pia: 6.00, 9.00 a 16.15, So: 6.00 a 16.15
Ne: 6.00, 7.30, 9.00, 10.30 (detská) 16.15
Sviatok v deň prac. pokoja:
6.00, 7.30, 9.00, 10.30 (detská) 16.15, Sviatok v prac. deň:
6.00, 7.00, 9.00 a 16.15

Kostol sv. Petra a Pavla – františkáni, Samova 2
Po – pi: 6.30, 18.30, so: 7.00, 18.30, Ne: 7.00, 8.30, 10.00
(detská), 11.30 (maďarsky) 18.30, Sviatok v deň prac. po-
koja: 7.00, 8.30, 10.00 (detská), 11.30 (maďarsky) 18.30
Sviatok v prac. deň aj o 12.00

Kostol sv. Gorazda, Ulica Pavla Straussa 3
Po – so: 6.30 a 18.00, Ne: 6.30, 8.00, 9.30 a 11.15 (pre ro-
diny s deťmi) 18.00, Sviatok v deň prac. pokoja: 6.30, 8.00,
9.30 a 11.15 (pre rodiny s deťmi) 18.00
Sviatok v prac. deň: 6.30, 17.00, 18.30

Kostol sv. Martina, Chrenovská ulica 25
Po – so: 7.00 a 17.30, ne: 7.00, 8.30, 10.30 (detská) 17.30
(s večerami), Sviatok v deň prac. pokoja: 7.00, 8.30, 10.30
(detská), 17.30, Sviatok v prac. deň: 7.00, 17.30

Kostol sv. Urbana, Zobor, Morušová ulica
Ut – so: 18.00, ne: 8.00, 9.30, 11.00, Sviatok v deň prac.
pokoja: 8.00 a 11.00, Sviatok v prac. deň: 18.00

Kostol sv. Urbana, Čermáň, Kostolná ulica
Ut, št, pi: 18.00, so: 8.00, ne: 8.00, 11.00
Sviatok v deň prac. pokoja:
8.00 a 11.00, Sviatok v prac. deň: 18.00

Kostol narodenia Panny Márie, Nitra – Horné Krškany
Pi: 17.00, ne: 9.00, Sviatok v deň prac. pokoja: 9.00
Sviatok v prac. deň: 17.00

Kostol sv. Ondreja, Nitra – Dolné Krškany
Po, ut, št, pi: 18.00, str: 7.00, so: 7.00, ne: 7.30, 10.30
Sviatok v deň prac. pokoja:
7.30, 10.30, Sviatok v prac. deň: 18.00

Kostol sv. Františka Xaverského, Nitra – Dražovce
Po, str, pi: 17.00, Ut: 7.00, št: 7.00, So: 7.00, ne: 8.00 a 10.00
Sviatok v deň prac. pokoja: 8.00 a 10.00

Kostol sv. Petra a Pavla, Nitra – Janíkovce
Ut – pi: 17.00, so: 7.30, (ut a št možná zmena na 7.30 podľa
oznamov), Ne: 7.30 a 11.15, Sviatok v deň prac. pokoja:
9.00, Sviatok v prac. deň: 17.00

Kostol Všetkých svätých, Nitra – Kynek
Pi: 18.00, ne: 9.00, Sviatok v deň prac. pokoja: 9.00
Sviatok v prac. deň: 17.00

Kostol sv. Cyrila a Metoda, Nitra – Mlynárce
Po, pi: 18.00, ne: 8.00, 10.30, Sviatok v deň prac. pokoja:
8.00, 10.30, Sviatok v prac. deň: 18.00

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Nitra – Párovské Háje
Str: 17.30, pi: 16.30 (iba 1. piatok), Ne: 11.00,
Sviatok v deň prac. pokoja: 11.00, Sviatok v prac. deň: 18.30

Kostol sv. Imricha, Nitra – Štitáre, so: 17.00, ne: 9.30

**Kaplnka sv. Alžbety Uhorskej, Fakultná nemocnica, Špitál-
ska 6, po – pi: 15.30, so: 10.30, ne: 10.30**
Sviatok v deň prac. pokoja: 10.30, Sviatok v prac. deň: 15.30
Kaplnka Najsvätejšej Trojice (ružové sestry), Dražovská
15, Šindolka

Po: – so: 6.45, ne: 8.00, Sviatok v deň prac. pokoja: 8.00
Sviatok v prac. deň: 6.45

**Kaplnka Panny Márie záračnej medaily (vincentky),
Oravská 10, Šindolka**
po – št: 6.30, pi: 18.00, so: 6.30, ne: 9.00, Sviatok v deň
prac. pokoja: 9.00, Sviatok v prac. deň: 6.30

Kaplnka Panny Márie, Matky Spasiteľa (salvatoriáni)
Nitrianska ulica
Po, str, pi, so: 8.00, Ut, št: 18.00, Ne: 9.00, Sviatok v deň
prac. pokoja: 9.00

Kaplnka sv. Michala Archanjela, Farská ulica
Ne: 10.00, Sviatok v deň prac. pokoja: 10.00, Sviatok v prac.
deň: 16.00

**Kaplnka sv. Andreja Svorada, Kláštorská ulica (nemocnica
na Zobore), Str: 15.15, Pi: 15.15 (iba 1. piatok), Ne: 10.30**

Kaplnka sv. Bernadety (v hospici), Chrenovská 22
Str, pi, ne: 16.00

Kaplnka sv. Františka Saleského (Effeta), Samova ulica 4
Ne: 16.00 (pre nepoč., okrem prázdnin)

**Kaplnka sv. Medarda a bl. P.P. Gojdiča (stacionár), Špi-
tálska 13**

Po – pi: 12.00, ne: 20.00, Sviatok v deň prac. pokoja: 20.00
sviatok v prac. deň: 12.00

**Kaplnka sv. Gorazda – starokatolícka cirkev, Chrenovská
15, slovnski-katolici.sk, Ne: 9.00**

**Kostol sv. Štefana – gréckokatolícke bohoslužby, Párov-
ská 2, www.grkatnr.sk, Ne: 10.00**

Evanjelický kostol Ducha Svätého
Sládkovičova 12, www.ecavnr.sk, Ne: 10.00

Reformovaná kresťanská cirkev
Kostol reformovanej kresťanskej cirkvi (kalvínsky)
Ulica Fr. Mojtu 10, Ne: 9.30

**Cirkev adventistov siedmeho dňa, Modlitebňa za kosto-
lom, Ulica Fraňa Mojtu 10, www.casd.sk, www.nitra.casd.sk**
So: 9.45

Cirkev bratská, Dom Cirkvi bratskej, Nitrianska ulica 21
www.cbnr.sk, Ne: 10.00

Kresťanský zbor, Dom kresťanského zboru, Podzámska 17
www.kz-nitra.sk

Ne: 9.30 Večera Pánova (pamiatka Pána Ježiša), bohosluž-
ba: 16.00, Besiedka pre deti: 16.00, ut: 18.30 Biblické štú-
dium a modlitby, Pi: 17.30 Stretnutie mládeže

Zomrel Titus Kolník – medzinárodne uznávaný archeológ a vedec

V nedelu 26. novembra 2017 dotýklo navždy srdce PhDr. Titusa Kolníka, DrSc., medzinárodne uznávaného predstaviteľa modernej slovenskej archeológie. Narodil sa 1. januára 1932 v Hrachovišti. V r. 1942 - 1950 študoval na Gymnáziu v Novom Meste nad Váhom, v r. 1950 - 1955 archeológiu a národopis na Filozofickej fakulte UK v Bratislave a neskôr i na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe. Od roku 1954 pracoval v Archeologickom ústave SAV v Nitre.

Titus Kolník patril k prvým absolventom štúdia archeológie a národopisu a už pred jeho ukončením sa stal pracovníkom Archeologického ústavu SAV. Zostal mu verný viac než polstoročie a v mnohých oblastiach ovplyvnil alebo prispel k jeho smerovaniu a profilovaniu tak v terénnej, ako aj v teoretickej oblasti. Doslova položil základy bádania o dobe rímskej na Slovensku, v germánskej i v rímskej problematike. Mnohými terénnymi aktivitami a výskumami získal a vybudoval jej rozsiahlu pramennú bázu, mimoriadne početnou a obsiahlou publikačnou činnosťou vytvoril jej pevnú chronologickú i historicko-interpretačnú štruktúru.

Svojou usilovnosťou, zameranou a obetavosťou sa vypracoval na

vynikajúceho, medzinárodne etablovaného a uznávaného vedca. Od počiatku sa špe-

cializoval na štúdium doby rímskej a sťahovania národov. V rokoch 1964 - 1965 pôsobil ako štipendista Humbol-

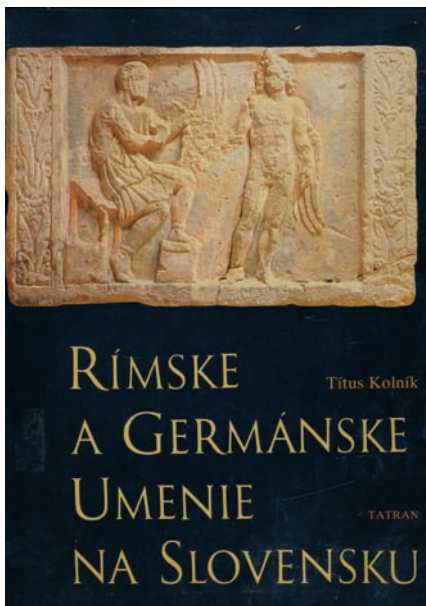
dtovej nadácie na univerzite v Mníchove. Od r. 1970 bol korešpondujúcim členom Nemeckého archeologického inštitútu v Berlíne.

V roku 1982 mu Slovenská akadémia vied udelila striebornú čestnú plaketu Ľudovíta Štúra Za zásluhy v spoločenských vedách. Realizoval veľa významných terénnych výskumov lokalít z doby rímskej (Abrahám, Branč, Cífer-Pác, Kostolná pri Dunaji, Milanovce, Očkov, Sládkovičovo, Štúrovo). Pôsobil ako odborný konzultant pri výskumoch rímskej stanice v Stupave (1974-1976), v Rusovciach (1979) a v Iži (1978). V r. 1961-1964, 1966-1970 viedol Protohistorické a slovanské oddelenie Archeologického ústavu SAV.

Predmetom jeho bádateľského záujmu boli predovšetkým otázky pobytu Rimanov na Slovensku, problematika barbarského, a najmä germánskeho osídlenia v strednej Európe a rímsko-germánske kontakty v 1. - 4. storočí nášho letopočtu.

V posledných rokoch sa intenzívne zapodieval štúdiom pamiatok antického umenia na Slovensku. V teoretickej činnosti sa sústredil na hodnotenie archeologických náleзов, osobitne sa venoval výtvarným prejavom a umeniu, čo dokumentujú viaceré publikácie a monografie.

(SY)

Kalinčiakova ulica

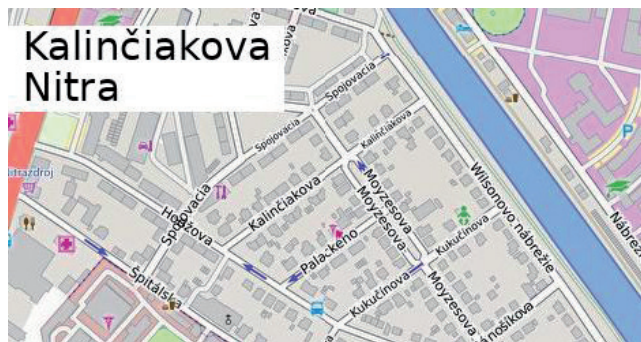
V spleti krátkych uličiek Starého mesta leží Kalinčiakova ulica. Nesie meno Jána Kalinčiaka, významného slovenského spisovateľa, literárneho kritika a pedagóga. Narodil sa 10. augusta 1822 v Hornom Záturčí, teraz súčasť Martina. Pochádzal z bohatej rodiny, jeho otec Ján Kalinčiak bol v Hornom Záturčí evanjelickým kňazom a matka Terézia Ruttkayová-Nedetzkyová (Ruttkay de Nedecze) zemankou. Do školy začal chodiť v rodnej obci. Ďalšie vzdelanie získal v Nécpaloch, Gemeri, Levoči a od roku 1839 sa vzdelával v Bratislave. O niekoľko rokov neskôr študoval i v nemeckom Halle.

Pôsobil aj ako vychovávateľ a od roku 1846 (vdaka Štúrovej intervencii) pracoval ako učiteľ filozofie a rektor na gymnáziu v Modre. Od roku 1858 do roku 1869 bol riaditeľom gymnázia v Sliezskom Tešíne, kde sa stretával s M. M. Hodžom. Po odchode do penzie sa presťahoval do Martina a stal sa redaktorom mesač-

níka Orol. Zomrel 16. júna 1871. Pochovaný je na Národnom cintoríne v Martine.

Ján Kalinčiak sa svojou tvorbou radí do obdobia slovenskej romantickej literatúry. Najväčší vplyv na jeho osobné aj literárne formovanie mali stretnutia so štúrovcami, no najväčší vplyv malo najmä samotné priateľstvo s Ľudovítom Štúrom. Jeho vzťahy s ním boli síce komplikované, no počas Štúrovho pôsobenia v Modre v 50-tych rokoch 19. storočia sa ich priateľstvo utužilo. V posledných rokoch Štúrovho života prepisoval

venoval zapisovaniu slovenských ľudových rozprávok a prekladom textov. Spočiatku písal najmä v češtine, no v roku 1843 mu vyšla prvá báseň v slovenčine, čím sa zaradil medzi prvých autorov, ktorý písali po slovensky. V jeho dielach sa stretávame s hlbokými autorovými rozpormi a ich spôsobmi riešenia, kde nechýbajú prvky romantického tinitizmu. Tým sa jeho tvorba dá porovnať s inými romantickými básnikmi, ako bol Andrej Sládkovič, no najmä Janko Kráľ. Hlavnú časť jeho diela však tvorí prozaická tvorba, ktorá je najrozsiahlejšou a

jeho dielo O národných povesiach a piesňach plémien slovanských do češtiny. Ale jeho prvé literárne diela boli zverejnené v Ústave, kde s nimi vystupoval, no vychádzali aj v rukopisnom časopise Buben. Základnými témami jeho prvých prác je Slovanstvo, folklór a literatúra, či Slovensko v rámci Uhorska.

Okrem inej činnosti sa

zároveň najvýznamnejšou časťou slovenskej romantickej prózy. Jeho prozaické diela majú často autobiografické črty a hlavným motívom sú rozpory medzi osobným a povinnosťou, láskou a jeho porušením z „vyšších“ dôvodov, pričom hrdina má osobný pocit neviny.

Azda najznámejšia je jeho humoreska Reštavrá-

cia, ktorú napísal v roku 1860 s podnadpisom *Obrazy z nedávnych čias*. Janko Kalinčiak v nej opísal voľby župných funkcionárov – reštauráciu - ako komédiu, v ktorej niet ani trochu vážnosti. Zemianskych voličov a zemianskych kandidátov nezaujímal povážlivo zanedbaný stav krajiny, hoci v celoeurópskom meradle patrilo Uhorsko medzi najzaostalejšie krajiny. Plytká

prestíž zemianskych strán a výhľad na obžerské a pijácke orgie, boli jedinými cieľmi a záujmami v týchto voľbách. A klamstvo, podvádzanie, vydieranie či podplácanie, boli vyskúšanými prostriedkami na ich dosiahnutie. Naozaj bolo jedno či v reštaurácii zvíťazí strana kandidáta *Bešeňovského* alebo *Potockého*, verejný život naďalej pokračoval svojim niekoľkostoročným kory-

tom. A bedársky zeman *Matiáš Bešeňovský*, za peniaze bol schopný sľúbiť hocičo a hocikomu, zraďiť to, čo pred chvíľou prisľúbil, ale pritom na poddaného sedliaka pokrikovať: „*Veď je sedliak na to na svete aby robil, a to i vtedy, keď zeman ani krížom slamy nepreloží.*“ Toto dielo bolo sfilmované v roku 1957 pod názvom *Zemianska česť*.

Spracovala: (SY)

V Nitre vystavia najkrajšie filatelistické exponáty slovenskej známkovej tvorby

Jeden z najaktívnejších klubov filatelistov na Slovensku - Klub filatelistov KF 52-51, pôsobiaci pri DMS v Nitre, pripravuje v dňoch 16. až 31. januára v Galérii Mlyny v Nitre pri príležitosti 25. výročia slovenskej známkovej tvorby filatelistickú výstavu.

Slovenská pošta a.s., zároveň vydá k štvrtstoročnici Slovenskej republiky poštovú známku v nominálnej hodnote 1,60 € s názvom „25. výročie vzniku SR“. Táto poštová známka vyjde ako 651. v poradí za 25-ročné obdobie Slovenskej republiky. Autorom tejto známky je akademický maliar Martin Činovský. A práve na otvorení tejto výstavy – v stredu 16. januára o 16. hod. bude táto známka slávnostne uvedená do obehu.

Výstava sa pod Zoberom v Nitre uskutoční najmä vďaka aktivitám nitrianskych filatelistov. Na 50 výstavných plochách, čo predstavuje celkom 800 výstavných listov, budú vy-

stavené všetky slovenské známky a obálky prvého dňa (FDC), vydané v rokoch 1993 až 2017. Návštevníci si tak budú môcť utvoriť ucelený obraz o štvrtstoročnej histórii slovenskej známkovej tvorby.

Úspešný nitriansky filatelista Milan Šajgalík na mar-

ci Európy, krajina bohatej histórie, nádhornej prírody, krajina najkrajších známok na svete.“ Potvrdia to aj niektoré ocenenia slovenských poštových známok zo svetových súťaží, ktoré pri tejto príležitosti poskytne Poštové múzeum v Banskej Bystrici.

go výstavy uviedol, že túto bilanciu slovenskej známkovej tvorby možno považovať za úspešnú: „Priblíži ju aj exponát **SLOVENSKO - SLOVAKIA, krajina v srd-**

Výstavu klub organizuje v spolupráci s Galériou Mlyny, Slovenskou poštou a Zväzom slovenských filatelistov.

(MŠ)

Cez Tabáň na Palánok

Starší Nitrania si veľmi dobre pamätajú zástavbu východnej, južnej a západnej strany kopca dvíhajúceho sa od dnešnej Štúrovej ulice k piaristickému kostolu sv. Ladislava. Pamätajú si a používajú dodnes aj jeho vyše dvesto rokov starý názov Tabáň.

Tabáň je južnou časťou pahorka, ktorý sa zo severu pozvoľne dvíha od Župného námestia (známy Andráško je jeho stredná časť) a strmo zo západu od Párovskej ulice, z juhu od Štúrovej ulice a z východu až od Štefánikovej trie-

tým, že v priestore medzi Štúrovou, Piaristickou ulicou a Palánkom sa plánovala budova občianskej vybavenosti. Dlhé roky tu však rástla len burina a náletové dreviny. Teraz v tejto, volakedy chudobnej štvrti, má stáť luxusný objekt s obchodmi, kanceláriami, bytmi a garážami. Investor, popri iných názvoch, navrhol označiť tento rozsiahly objekt ako Tabáň a obyvatelia Nitry (aj keď ich v internetovom hlasovaní bolo len okolo 3.000) sa priklonili práve k nemu. Znamená to, že v povedomí Nitranov stále pretrváva, hoci od začiatku se-

objavuje v zozname nitrianskych domov r. 1789, čiže sa tu odráža už zaužívané pomenovanie. Na mape Nitry z r. 1801, ktorá však zachytáva stav z konca 18. storočia, je v tomto priestore uvedených niekoľko ulíc so slovom tabáň v názve: Dolnotabánska (viedla pozdĺž Štúrovej ulice od križovatky Štefánikovej triedy a Štúrovej na mieste dnešného bočného schodiska do Tesca), Hornotabánska, ktorá smerovala od križovatky dnešnej Štúrovej a Piaristickej ulice šikmo hore s vyústením na ulicu Palánok a krátka úzka ulička Tabáň, ktorá spájala Piaristickú ulicu s Hornotabánskou popod záhradu piaristického kláštora.

Taban je turkizmus, to znamená, že jeho pôvod je v orientálnych turkických jazykoch – nemusí pochádzať nevyhnutne z turečtiny. Prejavuje sa to v rozličných významoch, ktoré v priebehu stoviek, či skôr tisícročí v rôznych jazykových skupinách získal. Označuje napr. stopu, chodidlo, podrážku topánky, garbiara, ale aj podstavu, základňu, alebo aj dočasný tábor vojska. Ten posledný význam sa zrejme týka nitrianskeho i iných mestských a obecných tabánov. V našom prípade nemusí byť pomenovaním pochádzajúcim priamo od osmanských vojsk okupujúcich trištvrte roka Nitru (1764), mohlo sa do „nitrančiny“ dostať aj (a to aj skôr, či neskôr ako spomínaná okupácia) prostredníctvom maďarčiny. Co sa týka rodu tohto slova, turecký jazyk je bezrodový a začleňovanie do slovenčiny sa v prípade, že slovo končí na samohlásku, deje pridaním –a, napr. **kefe** > kefa, **káhve** > káva a následne

Foto: archív PM

dy. Až do konca 19. storočia sa na tomto pahorku rozkladala podstatná časť mesta.

Samotná štvrť Tabáň sa zrejme najviac zmenila v 18. storočí, keď popri kláštore a kostole rehole Piaristov vyrástla celá štvrť nevelkých, zväčša prízemných domcov. Zástavba pretrvala až do konca 60-tych rokov 20. storočia. Pre výstavbu PRIOR-a a neskôr budovy Štátnej banky československej – dnes VÚB, prišlo k asanácii všetkých budov na Tabáni s

demdesiatych rokov, po zbúraní pôvodnej zástavby, túto časť ani veľmi nebolo prečo nejako pomenúvať a udržiavať jeho vyše dvestoročný názov.

Odkiaľ sa tento názov vzal? Nie je to nitriansky fenomén, svoj tabáň má Budapešť v časti Buda a množstvo ďalších sídiel v Maďarsku i na Slovensku ako napr.: Šahy, Tekovské Lužany a dokonca aj Kostolany nad Turcom pri Martine. V Nitre sa toponymum (miestny názov, miestne meno) Tabáň prvýkrát

Letecký záber na Nitru z r. 1933

v ženskom rode. Nie je to však výlučne len v prípade samohlások, ale stáva sa to aj pri zakončení na spoluhlásku, ako napr. pri slove **papuc** > papuča. Slovo Tabáň je poslovenčením pôvodného taban, nemá však koncové a, teda malo by byť mužského rodu, lenže... mnoho Nitranov hovorí o tej Tabáni. Možno by sme v tomto prípade mali rešpektovať nitriansky dialekt.

Hornotabánskou ulicou (jej dlažbu odkryli archeológovia pri záchrannom výskume) sme sa mohli dostať na Palánok – aj dnes sa tak nazýva, na ulicu, ktorej názov je tiež turkického pôvodu a prešiel do slovenčiny prostredníctvom maďarčiny.

Znamená drevené opevnenie, palisádu – mimochodom toto je výpožička z francúzštiny, kam sa zasa dostala z anglického jazyka.

V slovnej zásobe každého živého jazyka sa popri slovách domáceho pôvodu nachádzajú aj slová pôvodu cudzieho,

ako dôsledok kontaktu rôznych jazykových spoločenstiev. Medzi ne patria aj toponymá a

urbanomymá typu Tabáň a Palánok, ktoré odrážajú politické a spoločenské pomery spojené s konkrétnou historickou etapou, či udalosťou, ktorá motivovala vznik domácej podoby a ako také majú svoje opodstatnenie aj v súčasnosti. Na záver jedna slovensko – turkická veta: V **papučiach**, v **čižmách**, alebo v **bagančiach**, s **kindžalom**, či **jogurtom** v **torbe**, s **vrkočom**, alebo **klobúkom** na hlave, s vôňou **orgovánu** v nose, od Štúrovej cez **Tabáň** na **Palánok**. Kde? Na Slovensku v Nitre.

Mgr. Anton Števko

V januári oslávia významné životné jubileum títo občania mesta Nitra:

75 ROKOV: Anna Rybová, Ján Sýkora, Emil Švihorík, Klaudia Kalináková, Ing. Roland Baranovič, Juliana Pavlovičová, Ing. Karol Sopko, Terézia Gavurová, Ing. Jaroslav Lučanský, Elena Paulová, Ing. Ján Bystrický, Jozef Fraj, Terézia Kráľová, Valéria Minárová, Katarína Škulavíková, Ing. Peter Tomaschek, Imrich Pleidel, Margita Sláviková, Alžbeta Vašíčková, Róbert Járek, Julián Kanás, Eva Schusterová, Anna Harvanová, Anna Gombíková, Jaroslav Jašík, Vladislav Šangala, Otto Krátky, Anna Košíková, Karol Beneš, Juraj Dufek, Jozef Havel, Marta Pacherová, Libuša Kissová, Valéria Kolenčíková, Peter Magdina, Ľudovít Gudaaba, Štefan Mihalík, Štefan Bolek, Terézia Matějková, Anna Turányiová, Anna Cibulková, Ján Gula, Mária Horemužová

80 ROKOV: Agneša Jankovičová, Mária Tomová, Rudolf Horeháj, Eleonóra Cubínková, Miroslav Hudec, Eva Gálová, Ernestína Repčíková, Sidónia Turáková, Mária Dalošová, Ľudovít Duran, Jiří Kršňák, Júlia Vargová, Eduard Krasula, Silvia Kyselová, Antónia Končová, Anna Korgová, Eduard Moravčík, Viola Částová, Ing. Štefan Bíro, Margita Hochmanová, Šarlota Illíková, RNDr. Daniel Palumbíny, Mária Šlíšková, Júlia Kotrusová, Františka Kapustová, Ernestína Šumichrastová, Terézia Kazíková, Miroslav Ostrolucký, Agáta Hirgelová, Amália Genďiarová, Jozef Loviška, Margita Sliacka, Gabriel Vlasák, Ernestína Madalová, Alžbeta Vnučková, Ing. Jozef Buraniský, Irena Heringhová, Irena

Póčíková, Arna Sollárová, Ing. Viliam Vavák

85 ROKOV: Anna Černáková, Karol Brezina, Vojtech Filo, Veronika Pindešová, Irena Baladová, Mária Pavlíková, doc. RNDr. Štefan Novotný, CSc., Mária Horská, Pavlína Surkošová, Oldřich Ptáček, Terézia Šenkeříková, Štefan Turan, Mária Sečánska, Ludmila Uváčková, Irena Babulicová, Ing. Jozef Liso, Mária Gregušová, Milan Hrivňák, Helena Chobotová, Alexander Kečkeš, Emília Macurová, Božena Mareková

86 ROKOV: Július Brunovský, Marta Pintérová, Kornélia Bedáčová, Anna Jakubíková, Ing. Oldřich Ondroušek, Olga Podhorná, Drahomíra Kanková, Štefánia Beňová, Ing. Jozef Rajtár, Ing. Henrich Groiss, Mária Hagarová, Ing. Pavel Koch, Magdaléna Hegedúšová, Anton Macko, Serafína Báreková, Edita Molnárová, Jozef Hanes, Dr.h.c., prof. doc. Ing. Ivan Hričovský, DrSc., Pavel Varga, Pavel Schnierer, Marta Výžinkárová

87 ROKOV: Filoména Chmelová, Michal Tóth, Ľudovít Lintner, Mária Plaštiaková, Helena Vargová, Pavlína Jakušová, Helena Strápeková, Ján Hečko, Vladislav Chaloupka, Anna Vargová, Gizela Haringová, Juliana Vargová, Jozef Košík, Valerie Žišková, Ing. Agnesa Wiedermannová, Magdaléna Benčová

88 ROKOV: Anastázia Balážová, Alžbeta Mráziková, Július Vacula, Helena Bednáriková, Edita Valášeková, Antónia Čapová, Mária Uriková, Marta

Vámošová, Alžbeta Košová, Katarína Kolaříková, Anastázia Malušková, Mária Štrbová, RNDr. Edita Tarabčáková, Alžbeta Orosiová, Apolónia Beťková, Mária Berkešová

89 ROKOV: Jolana Macáková, Helena Mečiarová, Rozália Jakabová, Katarína Švecová, Mária Komorovská, Mária Lacroková, Ján Matesko, Paula Pincková, Mária Kvetanová, Mária Dorová, Ing. Jozef Urban

90 ROKOV: Helena Bobulová, MUDr. Magdaléna Dubravická, Irena Kyslerová, Valéria Berecová, Ján Pavelka, Irena Švehlová, Pavol Lavo, Alžbeta Čitáryová, Vojtech Valent, Dušan Gajdošík, Helena Bakošová, Ing. Bohumil Kollár, CSc., Elena Kostandová

91 ROKOV: Jozef Padych, Pavla Šmehilová, JUDr. Ján Bradáč, Mária Brathová, Melánia Hübnerová

92 ROKOV: Olga Užovičová, Anna Čimborová, Konštantín Holobradý, Ing. Vladimír Pevný, CSc.

93 ROKOV: Imriška Raškovičová, Ing. Jozef Belej, Jozefína Šišková, Mária Gálová

94 ROKOV: Júlia Szalayová

95 ROKOV: Emília Svetlanská, Gabriela Kováčiková

96 ROKOV: Jolana Karabínová, Alžbeta Glesgová, Zoltán Adler

98 ROKOV: Júlia Zákopčáňová

V novembri 2017 nás navždy opustili túto občania mesta Nitra

Ing. Milan Monček, 65-r., Na Hôrke 19
 Miroslav Piško, 97-r., Bellova 12
 Valentín Urban, 69-r., Ulička 3
 Agnesa Koňanová, 74-r., Párovská 28
 Ľubomír Mikulášik, 61-r., Letecká 8
 Anton Kukučka, 77-r., Hodžova 22
 Július Matejov, 65-r., Šúdolská 18
 Peter Sitár, 37-r., Novomeského 6
 Zdena Valábiková, 71-r., Dubová 4
 Helena Lénartová, 88-r., Železničiarska 52
 Róbert Čerešňa, 58-r., Hlboká 91
 Edita Jiráňková, 76-r., Dvorčianska 52
 Ing. Peter Paulis, 58-r., Topoľčianska 75A
 Štefan Svitač, 89-r., Hlavná 8
 Matilda Branikovičová, 78-r., Nábrevie mládeže 33
 Michal Suláni, 81-r., Hornozoborská 51
 Lamberta Valentová, 82-r., Stračia 5
 Helena Maninová, 85-r., Dolnočermánska 28
 Helena Mészárosová, 72-r., Ludovíta Okánika 8
 Božena Šimunková, 85-r., Sitnianska 1
 Ondrej Šúnik, 89-r., Železničiarska 52
 Katarína Kasperkevičová, 63-r., Platanová 1
 Rudolf Arpáš, 85-r., Hollého 6
 Gabriela Branišovičová, 89-r., Piešťanská 16

Hilda Šišková, 65-r., Ždiarska 10
 Milan Turányi, 56-r., Čajkovského 16
 Ján Bohát, 90-r., Tehelná 36
 Vlastislav Sedlár, 85-r., Ružová 55
 Mária Teremová, 94-r., Párovská 24
 Július Jančo, 82-r., Ščasného 14
 Angela Reháková, 87-r., Stavbárska 2
 Július Sopka, 48-r., Benkova 9
 Božena Regeczzyová, 66-r., Tr. A. Hlinku 34
 Jozef Gombík, 57-r., Zvolenská 11
 Eva Babiaková, 78-r., Schurmannova 15
 Anna Blánová, 81-r., Janka Kráľa 2
 Jozef Dičér, 71-r., Kyjevská 2
 Otília Veselá, 85-r., Tr. A. Hlinku 51
 Valéria Madurkayová, 89-r., Výstavná 39
 Anna Mesková, 66-r., Ždiarska 22
 Ing. Ľuboš Mojský, 61-r., Prešovská 7
 Belo Harangozó, 76-r., Pezinská 2
 Dominik Guzmický, 86-r., Kraskova 11
 PhDr. Titus Kolník, DrSc., 85-r., Výstavná 17
 Mária Beláková, 81-r., Vodná 24
 Imrich Hrobár, 92-r., Janského 7
 Anna Slivková, 92-r., Fraňa Mojtu

Povedali si ÁNO

21. októbra: Ján Havráněk z Bratislavy a Alexandra Soviková z Nitry, Ing. Vladislav Kubica z Hladovky a Ing. Jana Látečková zo Šurianok, Radúz Cirok a Katarína Ondrušková, obaja z Nitry
 23. októbra: Marek Karkoška a Veronika Libiaková, obaja z Nitry
 28. októbra: Ing. Stanislav Koppán z Velkej Doliny a Mgr. Miroslava Rosinská z Nitry, JUDr. Peter Križan a MUDr. Nina Pindešová, obaja z Nitry, Ing. Jozef Čápek z Nitry a Ivana Šaradinová z Považskej Bystrice, Norbert Bányi z Dolných Obdokoviec a Lucia Klenková z Nitry
 4. novembra: František Bilko z Duloviec a Zuzana Filová

z Nitry, Štefan Nemček z Nitry a Tatiana Janíková z Neveric, Pavol Tománek z Paty a Natália Gálová zo Šoporne
 22. novembra: Ing. Michal Jesenič zo Šurian a Soňa Dobrocká z Lučenca, Martin Považan z Tekovských Nemiec a Kristína Hanusová z Nitry
 24. novembra: Matúš Briška z Cabaja – Čápora a Lenka Cupáková z Nitry
 25. novembra: Marek Hirc a Mária Urbancová z Horných Obdokoviec, Rastislav Štefánik z Nitry a Aneta Kusalová zo Žiriana
 9. decembra: Martin Vontorčík z Nitry a Lucia Otrubová z Veľkých Loviec, PharmDr. Jozef Zima z Nitry a Mgr. Anna Kubošová z Nižnej

NITRA - kultúrne-spoločenský mesačník

Vydavateľ: Mesto Nitra - Mestský úrad v Nitre
 Adresa redakcie:

Mestský úrad, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra
 Vychádza vždy 1. v mesiaci

Kontakt - redakcia:

ludmila.synakova@msunitra.sk
 tel.: 037/ 650 23 86

Predplatné časopisu na jeden rok: 4,40 €

Objednávky predplatného:

marta.gurinova@msunitra.sk
 037/ 650 22 89

Evidenčné číslo: EV 3918/09

Tematická skupina: A 11

ISSN 1336 - 4685

IČO: 00 308 307

Distribúcia a predaj:

Mediaprint-Kapa, a.s. Stará Vajnorská 9, Bratislava

Tlač: ForPress NITRIANSKE TLAČIARNE, s.r.o.,
 Potravinárska 6, 949 01 Nitra

Redakčná rada:

predsedníčka: Mgr. Lívia Šumichrastová
 podpredseda: doc. Ing. Anton Kretter, Ph.D.
 členovia: Ing. Martin Nemky (poslanec NR SR,
 zástupca primátora), JUDr. Igor Kršiak (prednosta
 mestského úradu), poslanci MZ - Mgr. Petra Ajdari-
 ová, PhDr. Ľuboš Török, Ph.D.

Predškolači zdobili vianočné stromčeky

Súčasťou bohatého vianočného programu v Nitre bolo milé podujatie Drobci zdobia. Tohto roku sa konalo po prvýkrát a ukázalo v plnej miere detskú tvorivosť, pretože deti z nitrianskych MŠ vyzdobili stromčeky prevažne vlastnoručne vyrobenými ozdobami. Samozrejme, že im pritom pomáhali aj pani učiteľky. Celkovo ozdobili 27 stromčekov, každá škôlka jeden - 13 stromčekov stálo vedľa OC Mlyny a ďalších 14 na pešej zóne v blízkosti vianočného mestečka. Primátor Jozef Dvonč si jednotlivé stromčeky pozrel a detičky za ich usilovnosť odmenil rozprávkovými knižkami. V súťaži o najkrajší stromček boli najkrajšie stromčeky OC Mlyny ocenené finančne.

Podujatie Drobci zdobia pripravilo mesto Nitra spolu s Galériou Mlyny. Vďaka tejto milej akcie boli verejné priestory originálne vyzdobené vianočnými stromčekmi, ktoré dotvorili jedinečnú atmosféru sviatkov pokoja a lásky.

Text a foto: (SY)

